

HEDEF 1 TİM SANAYİDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BİLİM KURULU

Sayın Cumhurbaşkanımız Liderliğinde Hayata Geçirilen Eylem Planı Doğrultusunda TİM Olarak Oluşturacağımız Kurul ile Sektörlerimizin İlerleme Sürecinin Takipçisi Olacağız

- Sürdürülebilir İhracat Stratejisi, Sektörel Eylem Planı ve Kamu İstişare Mekanizmasını Sağlayacağız.
- Her Ana Sektörden Sektör Temsilcisi, Finansçı, Ekonomist, Lojistik, Pazarlama, Döngüsel Ekonomi Alanında Yetkin Kişilerden Oluşacak.
- TİM Sanayide Sürdürülebilirlik Bilim Kurulu'na bağlı Sektör Kurulları oluşturacak, 3 ayda 1 «Değerlendirme Toplantıları» gerçekleştireceğiz.
- Sene sonunda Kurulları bir araya getirerek, performans değerlendirmesi yapacak ve yıllık «Sürdürülebilirlik Raporu» yayınlayacağız.

HEDEF 2 İHRACATTA SIFIR ATIK SEFERBERLİĞİ

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan himayesinde gerçekleştirilen "Sıfır Atık Projesi"ni ihracatımızdaki her sektöre taşıyoruz.

- Birleşmiş Milletler'in 17 maddelik Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, Hükümetimizin 11. Kalkınma Planı ve Bakanlıkların İlgili Eylem Planları doğrultusunda; işletmelerin atık envanterinin oluşturulması ve ortak bir platformda birleştirilmesi, değerlendirilmesi, oluşturulacak envanter doğrultusunda firmalara teknik envanter sağlanmasına liderlik edeceğiz.
- Atıkların minimize edilmesi, atıktan enerji elde edilmesi ve ihracatçılar için atık yönetimi iş modeli geliştirilmesine ilişkin mentorluk vereceğiz.
- Sanayi bölgelerinde tahsis edilecek özel dönüşüm alanlarında üretim sırasında ortaya çıkan sanayi atıklarını değerlendireceğiz.

HEDEF 3 DİJİTAL MENTORLUK VE EĞİTİM PROGRAMLARI

"Ekolojik İhracat Akademisi" çatısı altında;

- İklim Değişikliği ve AYM Odaklı TİM Dijital Mentorluk Programı
- TİM Bölgesel Sürdürülebilir İhracat Seferberliği Eğitim Programı
- İklim Değişikliği, Döngüsel Ekonomi, Karbon Ayak İzi Sorumluluk Faaliyetleri
- İçerikleri Sektöre Özgü Kurgulanan, Akademik Disipline ve Denetim Mekanizmasına Sahip Ülke Sathında Yaygın Eğitim ve Webinarlar
- BM'in Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarından «İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme» Odağında Tecrübe, Deneyim ve İyi Uygulama Örnekleri Paylaşımı
- Sektörlerin Yurtdışı Tanıtım Filmleri

HEDEF 4 KURUMSAL KARBON AYAK İZİ ÇALIŞMALARI

Şirketlerin Kurumsal Karbon Ayak İzini Bilimsel Yöntemlerle Ölçmesini Teşvik Edeceğiz

- «İPA 3 Sürdürülebilir Endüstri Dönüşümü Kilit Sektörlerin Desteklenmesi Projesi»ni verdik, projenin sürdürülebilir programa dönüşümünü sağlayacağız.
- Emisyon Ticaret Sistemi'nin (ETS) üst sınırının sektörel büyüme oranları dikkate alınarak belirlenmesi ve ETS'de, AB örneğinde olduğu gibi sanayi kuruluşlarına emisyon azaltımında esneklik sağlayan denkleştirme "karbon dengeleme (offset)" kapsamının açık bir şekilde kurulmasına öncülük edeceğiz.

HEDEF 5 SANAYİDE DÖNGÜSELLİK VE İLERİ KAZANIM

Sıfır Atık ve Geri Kazanım Konularında Sektörel Eğitimleri Yaygınlaştırıyor ve Gerekli İyileştirme Çalışmalarını Yapıyoruz

- Döngüsellik ve ileri kazanım ekonomi odağı ile üretim malzemelerini tekrar dönüştürme, atık materyalleri sisteme entegre etme, materyalleri tekrar kullanma, üretim içi atıkları ile kullanım ömrünü tamamlamış tüm malzemenin geri kazanımı ve ileri dönüşümüne yönelik eğitim ve farkındalık çalışmalarımıza hızla devam edeceğiz.
- Üniversitelerimizle ortak çalışmalar yaparak, müfredat içerikleri oluşturup, odaklı eğitimleri yaygınlaştıracağız.

HEDEF 6 İLERİ ARITMA TEKNOJİLERİ

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Öncelikli Yatırımlar Mevzuatına Uyumlaştırılma Çalışmaları Yapacağız

- Endüstri yapısı ve çevresel koşulları göz önünde bulundurularak ileri biyolojik arıtma ve membran filtrasyonu gibi güncel teknolojiler ile arıtma tesislerinin yeniden tasarımına ve mevcut olan tesislerde yine ileri teknolojiler ile revizyon yaparak arıtma kapasitesini ve kalitesini arttırmaya yönelik uygulamaların geliştirilmesi;
- İlgili sektörlerde özellikle kimyasallarla birlikte yoğun su tüketiminin en aza indirilmesi adına tekniklerin geliştirilmesi, teşviklerle desteklenmesi ve izlenerek mevzuatlar çerçevesinde denetlenmesi;
- Sanayi tesislerinde atık suların yeniden tesis içinde kullanımı, mevcut su soğutma çevrim sistemlerinin, enerji ve su tasarrufu sağlayan yeni teknolojilerin transferi için arıtım ve ileri arıtım yatırımlarının desteklenmesi; için çalışmalar yapacağız.

HEDEF 7 SÜRDÜRÜLEBİLİR TEDARİK ZİNCİRİ YÖNETİMİ

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tarafından Uygulanan Entegre Çevre Bilgi Sisteminin (EÇBS) Yaygınlaştırılmasının Takipçisi Olacağız

- Bakanlıklarımızın Stratejik Planları, AB'nin 2030 ve 2050 Karbon Emisyon Hedefleri ile Uyumlu, İnsana, Çevreye, Doğaya Duyarlı, Sorumlu Üretim ve Tüketimi Hedefleyen Tedarik Zincirine Yönelik Koordineli Sektörel Çalışmalar Planlayacağız.
- Üretim ve tüketimin sinerjik bir şekilde döngüsellığe doğru ilerlemesini sağlayacak şekilde değer zincirindeki tüm aktörlerin davranış kalıplarını, düşünme ve çalışma şekillerini değiştirmeleri amacıyla farkındalık çalışmaları yapacağız.

HEDEF 8 STANDARDİZASYON UYGULAMALARI

Dünya Standartlarında Üretiyor, İhraç Ediyor, Sektörel İhtiyaçları Belirleyerek Takip Ediyoruz

- Sektör Kurullarında İhracatçı Sektörlerimizin Güncel Uluslararası Standartlara Uygun Çalışma Yapmalarını ve Finansmana Erişimini Kolaylaştıracacağız.
- Uluslararası Standardizasyon ve Sertifikasyon (Tehlikeli Kimyasalların Sıfır Deşarjı - ZDHC vb.) Uygulamalarını Takip Edecek ve Yaygınlaştıracacağız.
- Sera gazı emisyonlarının ölçülmesi, doğrulanması ve raporlanması için şirket ve bağımsız denetim kurumlarının teşvik edilmesi, desteklenmesi, ödül sistemlerinin geliştirilmesi, mevzuatlarla gerekli çerçevelerin çizilmesi adına dünyadaki benchmark çalışmalarını inceleyecek, performansını ortalamanın üzerine çıkaran sektöre ek teşvik verilmesi için öncülük yapacağız.

HEDEF 9 SERTİFİKASYON UYGULAMALARI

Pamuk (Özellikle Organik Türk Pamuğu) Üretimini Teşvik Eden EKS 310 Organik Türk Pamuğu Sertifikasyon Standardı Benzeri Örnek Uygulamalarını Diğer İlgili Sektörlere Yaygınlaştıracacağız

- Türk Standartları Enstitüsü başta olmak üzere Ticaret Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının sertifikasyon çalışmalarını ihracatçı sektörlerle entegre edeceğiz.
- Döngüsel Ekonomi Eylem Planı, Sürdürülebilir Ürün Politikası çerçevesinde Endüstri Öncülüğünde «Endüstriyel Simbiyoz Raporlama ve Sertifikasyon Sistemi»nin, «Karbonizasyonun Sertifikasyonu» konusundaki regülasyonların takipçisi olacağız.

HEDEF 10 YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARI

Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Sistemi (YEK-G) Gibi Uygulamaların Takipçisi Olacağız

- Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Sistemi (YEK-G) için sertifikasyon süreçlerini uluslararası geçerliliği olacak şekilde teşvik edeceğiz.
- Yenilenebilir enerji kaynakları kullanılarak üretilen elektriği (temiz enerji) kullanan üreticilerinin ek desteklerden yararlanabilmesi ve yağmur suyu toplama sistemini kuran, standartlara göre arıtan, arıtılan suyu iç tüketimde kullanan/ana şebekeye veren firmaların teşvik edilmesi için ilgili mevzuatın geliştirilmesine, «Döngüsel Ekonomi Eylem Planı» ve «Avrupa Yeşil Mutabakatı» odağındaki AB fonlarından ihracatçılarımızın daha fazla yararlanmasına katkı sağlayacağız.
- Karbon yoğun kaynaklar yerine hidrojen kullanımına yönelik çalışmalara hız verilmesine önderlik edeceğiz. (Örn: Çelik sektörü)

HEDEF 11 SÜRDÜRÜLEBİLİR EKONOMİK BÜYÜME VE İSTİHDAM

- İşletmelerde yetkilendirilmiş kurumsal ve tedarik zinciri sürdürülebilirliği birimlerinin oluşmasını teşvik edeceğiz.
- Üretim faaliyetlerini insana yakışır istihdamın, girişimciliğin, yenilikçiliğin ve sürdürülebilir kalkınma odaklı politikaların desteklediği ekonomik büyümeyi sağlayacağız.

HEDEF 12 DİJİTAL ÜRÜN PASAPORTU VE İZLENEBİLİRLİK

- Sektörel Dijital Ürün Pasaportu uygulamalarının IoT ve Blockchain teknolojisi ile yaygınlaştırılması adına teşvik alanları yaratılması için öncülük yapacağız.
- Finansal ihtiyacın giderilmesi için Eximbank ve diğer yurtiçi teşvik mekanizmaları ile uluslararası finansman kaynaklarını güçlendireceğiz.
- Yazılım ve donanım desteği sağlayan firmaların da Banka ve diğer finansal kurumlar tarafından bakım, kiralama gibi giderlerinin kredilendirilmesinin önünü açacak mekanizmalar kurgulayacağız.
- Sürdürülebilirlik ve Endüstri 4.0 kombinasyonu ile 10 hedefin çıktısı olarak, dünyada Türk ürünlerinin öncü nitelikte olmasını sağlayacağız.
- Kaliteli, katma değerli ihracat hedefiyle sanayide dijital dönüşümü destekleyeceğiz.

1 TİM SANAYİDE
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
BİLİM KURULU

2 İHRACATTA
SIFIR ATIK
SEFERBERLİĞİ

3 DİJİTAL MENTORLUK
VE EĞİTİM
PROGRAMLARI

4 KURUMSAL
KARBON AYAK İZİ
ÇALIŞMALARI

5 SANAYİDE
DÖNGÜSELLİK VE
İLERİ KAZANIM

6 İLERİ ARITMA
TEKNOJİLERİ

7 SÜRDÜRÜLEBİLİR
TEDARİK ZİNCİRİ
YÖNETİMİ

8 STANDARDİZASYON
UYGULAMALARI

9 SERTİFİKASYON
UYGULAMALARI

10 YENİLENEBİLİR
ENERJİ
KAYNAKLARI

11 SÜRDÜRÜLEBİLİR
EKONOMİK BÜYÜME
VE İSTİHDAM

12 DİJİTAL ÜRÜN
PASAPORTU VE
İZLENEBİLİRLİK

